

Fyrsta royndin at gera eitt annaðleðis byggjari var Tórsbyrgi, sum varð liðugt fyri einum 10 árum síðani. Hetta fekk stóra mótstöðu frá mongum, men hóast hetta eydnaðist hetta bara væl, sigur Gunnar, sum heldur, at mótstöðan, sum tá var, gjørdi at kommunan ikki vildi halda fram beinanvegin.

— Tí kom ein tíð, har allur dentur aftur varð lagdur á tey vanligu sethúsin. Sjálvandi skulu vit eisini í framtíðini hava eitt útbøð av grundstykki, tí hesin byggiháttur hevur stórar fyrirminir, m.a. tí fólk kunnu sjálvi arbeiða og gjøgnum sitt arbeiði útvega sær eginpening og harafturat laga seg eftir nær tey hava møguleika at byggja, sigur Gunnar Hoydal, men vit skulu eisini hava ein annan møguleika at bjóða fólk, leggur hann afturat.

Hesir aðrir møguleikar vóru fyrst á Tórsbyrgi, nú á Berjabrekku og tað næsta verður byggingin í Hoyvíkshaganum. Har ein heilur býur verður bygdur, og ikki eitt nýtt íbúðarøki, sum leggur seg afturat tí sum longu er.

— Høvðastankin við hesi nýggju bygging í Hoyvíkshaganum er, at hesin »býur« — á stedd við Tveroyri — skal virka

sum ein eind við øllum tí, sum ein tilkurr býur skal hava.

— Um vit skulu ganga ynskjunum, sum eru í dag á mæti, mugu vit gera okkum greitt, at ein heilur býur skal byggjast afturat, sigur Gunnar. Í hesi ætlan er dentur lagdur á at útvega fólk, ikki bert vanlig grundstykki, sum verður tað stóra talið, men eisini nógvar aðrar møguleikar.

Ikki býtast sundur

Gunnar Hoydal heldur tað ikki vera beint at byta býarpartar eins nóg sundur sum higartil hevur verið gjørt. Í sethúsi, handlar, arbeidsplass o.s.fr. Á tann hátt fáa vit ein ógvuliga deildan bý við nógvari ferðslu og gevur hetta eitt býarmynstur, har stór øki standa tóm um dagin og onnur tóm um náttina. At blanda hetta meira saman fáa vit ein meiri livandi bý, heldur hann.

Her skulu vit eisini hava íbúðir av ymskum slag, so fólk fáa ein valmøguleika. Størri hús, smærri hús, randarhús, sambygd hús o.s.fr.

Randarhúsin til dømis er ein møguleiki, sum liggur millum liðug hús og eitt grundstykki. Her verður miðað imóti, at fólk kunnu gera tað í felag,

sum er dyrt og torført. Planera og gera byggibúgvind og kanska stoypa veggirnar upp og so kunnu tey sjálvi byggja húsin liðug og harvið avgera hvussu húsið skal siggja út. Hetta fer at geva eina livandi og fjølbroytta bygging, heldur Gunnar fyri.

Eg havi broytt hugsan

Tá Gunnar talar um fjølbroytta bygging, har fólk sjálvi í størst møgulegan mun avgera hvussu húsin skulu siggja út, er vert at visa á Konmansmýru, sum Gunnar eisini stóð fyri. Tá vóru ógvuliga fastar rammur um hvussu alt skuldi siggja út. Tøkini skuldu øll vera svart, eingin bilhurð, einki mátti leigast út o.s.fr. Hevur Gunnar Hoydal broytt hugsan?

— Avgjørt ja. Føroyskir arkitektar læra í útheiminum. Í okkara útbúgving læra vit hvussu bygt verður uttanlands, og tað er ikki so lægið, at ein tekur hetta mynstur við sær heimaftur. Men tað er vorðið heilt greitt fyri mær at lata fólk avgera so nóg sum gjørligt innan fyri ein felags karm, sum verður lagdur saman við teimum fólki, sum skulu búgva har, sigur Gunnar og vónar, at vit

einaferð kunnu siga, at fólk fáa so nógvt at siga viðvíkjandi teirra egnu bygging, at vit kunnu kalla hana demokratiska.

— Tú hevði ikki gjørt eina nýggja Konmansmýru í dag?

— Nei, ikki tær ásetingarnar og strengu krøvini, sum vóru tá.

Góður býur?

— Heldur býararkitekturin, at Havnin er ein góður býur í dag?

— Eg hevði ta fatan fyri einum ári síðani, at Havnin var blivin ein góður býur. Ein vakur býur, har nógvt av tí, sum var so sjónskt fyri 10-15 árum síðani, ruðulleiki og tilvild, var skil komið á. Havnin var blivin vakrari og ein betri býur. Men hetta seinasta árið er gingið tann øvuga vegin.

— Vit siggja nú hvussu tað verður arbeitt, grivið og grøpað alla staðni í senn og ferðslan er alt ov mikil. Asfaldustið, sum borgarar hvønn dag draga niður í lunguni. A vind-eyguni liggur ein skón av beinleðis dusti frá bilum. Fyri býin eru pikadekkini ein stórir trupulleiki.

— Vit tosa nógvt um verandi og komandi ídnað. Um brennistøðina á Sandvíkarhalla. Dálkar alt hetta?

— Vit hugsa minni um

ta dagligu dálkingina. Hvørt minutt, vit ganga í býnum, vita vit, at vit draga lort niður í lunguni. Hetta er óneyðugt. Tað hevði hjálpt nógvt, um vit sluppu undan pikadekkunum.

Tað vit nú mugu hugsa heilt álvarsliga um, er ein umskipan av ferðsluni, soleiðis at býarpartar verða avlastaðir fyri ferðslu. Um ikki beinleðis nokta allari ferðslu í miðbýnum, men avmarka hana, og fáa høvuðsveginar gjørdar, ongantið ov skjótt, sigur Hoydal og hugsar her serliga um ringvegakervið.

— Allar helst vildi eg, at friður var í eini tvey ár, men hetta letur seg ikki gera, serliga tá vit hugsa um tað stóra trýstið, sum liggur á Havnini frá øllum Føroyum.

— So leingi landsstýrið ikki kann koma við einum landsplani ella fekk møguleika at ávirka plaseringar av virksemin, mugu vit liva við hesum.

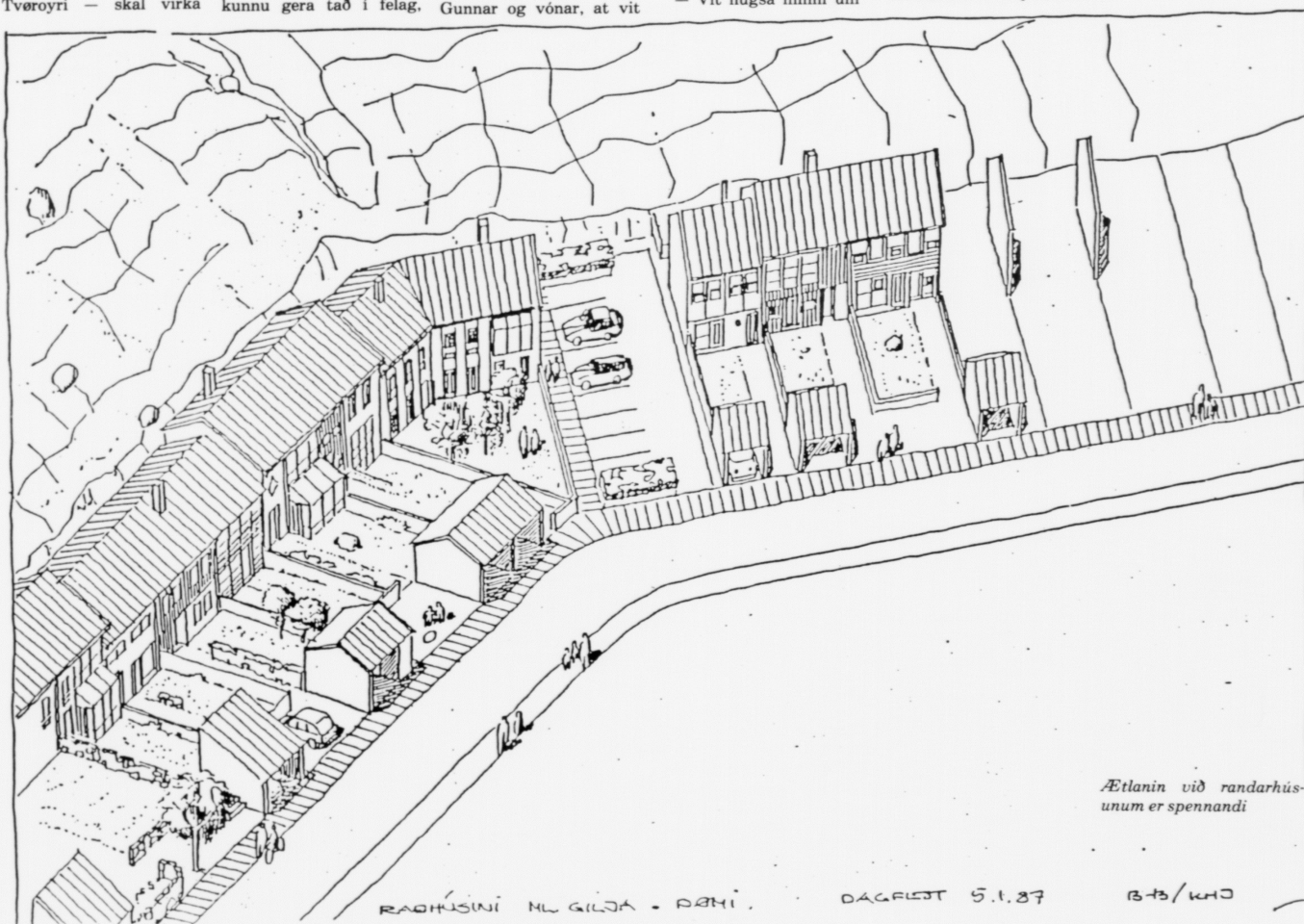
— ein tilkurr landsplanur skal fyrst og fremst byggja á hvar hetta og hatta virkið liggur best alt eftir hvat grundarlagið er vit byggja á. Tað verður so mangan sagt, at ógjørligt er at gera ein landsplan, tí tað eru so nógvt ymisk lokál áhugamál, og tað einasta vit hoyra, er at

flyta ein ella annan stovn, men tað hevur litið við bygdamenning at gera. Um vit ikki koma longri enn at tingast um at flyta onkran stovn ella ikki, verður ongantið nokur skilagóð planlegging í, sigur Gunnar Hoydal.

Hann leggur afturat, at sjálvandi verður torført at gera øll samd, men høvdu vit so, um ikki annað, fingið eina ætlan á pappír, so høvdu vit eitt grundarlag at tingast út frá.

— Hvat liva vit av í hesum landinum. Hverjar møguleikar hava vit. Hvussu kundu vit best út frá hesum bygt samfelagið upp. Hetta má vera grundarlagið undir eini landsplanlegging, sigur Gunnar, og leggur afturat, at Sundsætlanin og flogvallarætlanin eru landsplansavgerðir burturav. Hetta hevur týðning fyri alt landið, men tað er møgult, at Sundsdepin er náttúrligur í hesum økinum, men tað átti at verið mett í einum samangangi fyri alt landið. Men, leggur Gunnar afturat, so leingi vit ongan landsplan hava, skilji eg kommununa væl, at hon roynir at tryggja sær framleiðslualternativ í hesum býi.

tór.

Ætlanin við randarhúsinum er spennandi